

Jaarverslag 2017

Kerk in Nood

ACN NEDERLAND

Foto voorpagina:

De Bakhida kerk in Qaraqosh, op de Vlakte van Nineveh in Irak, die door Islamitische Staat beschadigd is.

Inhoudsopgave

	Blad
Jaarverslag	
Verslag van het bestuur	2
Jaarrekening	
Grondslagen voor de waardering en resultaatbepaling	9
Balans per 31 december 2017	12
Staat van baten en lasten 2017	13
Toelichting op de balans per 31 december 2017	14
Toelichting op de staat van baten en lasten 2017	19
Overige gegevens	
Controleverklaring	25
Bijlage: Begroting 2018	29

Verslag van het bestuur

Statutaire naam

De statutaire naam van de Stichting is "Stichting Kerk in Nood/voorheen Oostpriesterhulp Nederland".

Vestigingsplaats

De Stichting heeft als vestigingsplaats 's-Hertogenbosch en is gevestigd aan de Peperstraat 11-13, Het pand is eigendom van de Stichting.

Rechtsvorm

De rechtsvorm van de organisatie is een stichting naar Nederlands recht.

Doel

De doelstelling van de Stichting, zoals weergegeven in artikel 2 van de gewijzigde statuten dd. 10 maart 2014, luidt als volgt:

"De Stichting heeft ten doel in samenwerking met de autonome publieke vrome stichting naar pauselijk recht: Auxilium Patienti Ecclesiae, opgericht door paus Benedictus XVI bij chirograph van 4 november 2011, de moederstichting, acties en initiatieven te bevorderen met een pastoraal en religieus karakter vooral waar de Kerk vervolgd wordt of het hoofd moet bieden aan andere moeilijkheden in de vervulling van haar zending. De Stichting kan hulp bieden aan vluchtelingen, afkomstig uit gebieden waar de Kerk vervolgd wordt.

Om haar doel te kunnen vervullen doet de Stichting een beroep op de geestelijke hulp van de gelovigen en op de vrijgevigheid van allen die haar werk willen steunen.

De Stichting zal haar taak uitoefenen in overeenstemming met de leer van de Rooms-Katholieke Kerk en geïnspireerd vanuit de katholieke gemeenschap."

Vennootschapsbelasting

Op grond van artikel 6 van de Wet op de Vennootschapsbelasting is de Stichting niet vennootschapsbelastingplichtig.

Bestuur

Het bestuur bestaat uit minimaal vijf leden. Het bestuur stelt de algemene beleidslijnen vast en houdt de voortgang van jaar- en werkplannen in het oog. Het bestuur stelt jaarlijks de begroting en de jaarrekening van de Nederlandse Stichting vast. Het beslist over benoeming en ontslag van de directeur en ziet toe op de interne naleving van de doelstellingen van de organisatie.

De Code Goed Bestuur voor de Goede Doelen (Code Wijffels), stelt o.a. eisen aan goed bestuur. Het toezicht daarop en de verantwoording die de organisatie aflegt aan belanghebbenden, zoals de donateurs, staan centraal.

Het bestuur en de medewerkers hebben een verklaring afgegeven, dat er geen sprake is van belangenverstrengelingen.

Binnen de organisatie bestaat er een zgn. klokkenluidersregeling, alsmede een gedragscode voor de werknemers die met name gericht is op de externe communicatie. Voor donateurs bestaat er een klachtenregeling, die tevens voorziet in de mogelijkheid tot het in beroep gaan bij het bestuur.

In 2017 kwam het bestuur tweemaal bij elkaar. Er zijn onder meer besluiten genomen over de begroting en jaarrekening.

Nieuwe bestuursleden worden benoemd door de president van de Pauselijke Stichting op voordracht van het bestuur.

Het bestuur van de Stichting is per 31 december 2017 als volgt samengesteld:

Mevr. S.E.M. Scholey-Snoeren	Voorzitter
Dr. J.W.M. Beenakker	Secretaris
Mr. N.J. Adema	Penningmeester
Mgr. Drs. R.G.L.M. Mutsaerts	Lid
Mr. H.J.M. Revis	Lid
Ir. J.A.M. Baron van Voorst tot Voorst	Directeur van de Stichting

De leden van het bestuur genieten geen bezoldiging. De directeur heeft een dienstbetrekking bij de Stichting en ontvangt salaris.

Organisatie

De directie is verantwoordelijk voor de beleidsvoorbereiding en -uitvoering. Zij geeft dagelijks leiding aan de medewerkers van de Stichting.

Binnen de Stichting zijn ultimo 2017 9 betaalde medewerkers (ultimo 2016: 9) werkzaam (gemiddeld in 2017: 7,59 fte, 2016: 7,59 fte). De taken zijn vooral gericht op de communicatie, fondswerving, vrijwilligers en de verwerking van de giften.

In 2017 lag het ziekteverzuim op 0,9 % (in 2016 2,5 %).

De Nederlandse Stichting Kerk in Nood maakt deel uit van de Pauselijke Stichting "Aiuto alla Chiesa che soffre", opgericht in 2011 door de Heilige Stoel naar Canoniek Recht als opvolger van de Internationale Vereniging naar canoniek recht. De Pauselijke Stichting is gevestigd te Vaticaanstad.

Verslag van activiteiten

Kerk in Nood ondersteunt christenen over de hele wereld waar zij worden vervolgd of onderdrukt of waar zij in pastorale nood zijn. Dit doet Kerk in Nood door informatie, gebed en actie.

Evenementen

In 2017 heeft Kerk in Nood 26 lezingen gegeven door het hele land. De lezingen vonden deels plaats in parochies waar in de voorgaande jaren eerder lezingen waren gehouden, maar deels ook in nieuwe parochies. Dit jaar kon Kerk in Nood door metingen voor het eerst achterhalen dat tussen de 50% en 70% van de bezoekers van lezingen niet in het CRM systeem bekend waren, dus nooit hadden gekocht of gedoneerd aan Kerk in Nood. De zesde Avond van de Martelaren en tweede editie van Ontmoet de Wereldkerk trokken gelijke aantallen bezoekers als de voorafgaande edities, respectievelijk 300 en 400 bezoekers. Op de Markt in Delft werd dit jaar in één dag een kerstkaart van 13x 19 meter van krijt getekend door leerlingen van een lokale basis- en middelbare school, waarmee aandacht is gevraagd voor de terugkeer van Christenen naar de Vlakte van Nineveh in Irak.

Communicatie

Waar Kerk in Nood het jaar begonnen met 3158 likes op haar Facebookpagina, sloot het jaar met 5608 likes en veel meer interactie – in de vorm van mensen die reageren of hun gevoelens uiten over berichten – op de pagina, in vergelijking met voorgaande jaren. Vooral het betaald promoten van bekende berichten is de zichtbaarheid op social media verder vergroot. Opvallend is dat met het evenement in Delft, waaraan veel kinderen en tieners deelnamen, ook op Instagram een grote stijging zichtbaar werd.

Op de website van Kerk in Nood het afgelopen jaar 2,12% minder bezoekers gemeten, al keerden bezoekers wel 7,8% vaker terug. In 2017 waren er beduidend minder 'pieken' dan in het voorgaande jaar, toen de moorden op pater Jacques Hamel en de zusters van moeder Teresa in Jemen veel bezoekers trokken.

In de media is de aanwezigheid van Kerk in Nood in 2017 wel licht gestegen. Naast een tweewekelijks programma 'Kerk in Nood' op Radio Maria en artikelen in Katholiek Nieuwsblad, was er een toename in het aantal berichten en vermeldingen in christelijke media zoals Nederlands Dagblad en Groot Nieuws Radio. Op radio NPO1 werd Kerk in nood bovendien twee keer aan het woord gelaten over de situatie in de Centraal Afrikaanse Republiek.

Hulp aan Kerk in Nood - Beleid van de Afdeling Projecten

In hun jaarverslagen over 2017 geven de afdelingshoofden van onze internationale organisatie een overzicht van de toestand van de lokale Kerk per regio en hoe Kerk in Nood op de behoeften van de lokale Kerk heeft gereageerd. In deze jaarverslagen zijn ook prioriteiten voor het komende jaar aangegeven. Ze delen de uitdagingen en de vreugde van de universele Kerk waarin iedereen een verantwoordelijkheid en een rol heeft. Met name de afdeling projecten is geroepen om ten dienste te staan van kerken wiens gelovigen lijden onder vervolging, discriminatie of andere obstakels die de groei in het geloof moeilijk maken. Meestal hebben de bisschoppen die om hulp vragen een duidelijk idee van de vorm die de hulp zou moeten aannemen. Het komt ook voor dat ze de noden zien, maar niet weten waar ze hulp kunnen zoeken, of hoe ze de noden moeten formuleren. Dan is het aan de afdeling projecten om een dialoog met hen aan te gaan. Dat kan door de ervaringen te delen van hun bisschoppen uit andere regio's die zich in een vergelijkbare situatie bevonden en door het aanreiken van voorstellen om de situatie te verbeteren. Kerk in Nood heeft als goed doel drie hoofddoelen geformuleerd in haar statuten:

- Steun aan priesters bij het vervullen van de verschillende activiteiten van hun heilige bediening;
- Steun aan de verspreiding van het Woord van God;
- Steun aan de vorming van priesters, diakens, seminaristen, religieuzen en catechisten en de pastorale zorg die zij bieden.

De eerste twee doelen zullen moeilijk authentiek te implementeren zijn zonder de derde. Het is daarom een aspect van het werk waaraan de afdeling bijzondere aandacht schenkt. Zij ondersteunt bijvoorbeeld regelmatig de initiële en voortdurende vorming van priesters en religieuzen. In 2017 is bijgedragen aan de vorming van 13.643 seminaristen wereldwijd. Dat is een stijging van 2.883 ten opzichte van het voorgaande jaar. Dit betekent dat een op de negen seminaristen dankzij de vrijgevigheid van de weldoeners van Kerk in Nood een steuntje in de rug heeft gekregen bij hun vorming. Cijfers alleen zijn geen bewijs van de kwaliteit van de roepingen. Er zijn goed opgeleide docenten nodig voor de seminaries, om ervoor te zorgen dat deze roepingen worden begeleid op een manier die goede, heilige priesters garandeert. Deze docenten moeten een evenwichtige spirituele gemeenschap creëren in de seminaries. Daarom steunt Kerk in Nood steeds meer initiatieven voor voortdurende vorming voor de docenten van seminaries.

Kerk in Nood biedt daartoe beurzen voor priesters zodat zij hogere studies kunnen doen om hen toe te rusten om aan het seminarie te onderwijzen. Dat kan in eigen land of in het buitenland. Kerk in Nood ondersteunt ook cursussen, waarbij het hele vormingsteam van een seminarie samen kan studeren en bidden. Dat resulteert in een sterk gemeenschapsleven en biedt een goed voorbeeld voor de seminaristen onder hun hoede. Het vormen van de seminaristen stopt niet bij hun wijding. Paus Franciscus heeft priesterlijke vorming "een ononderbroken missionaire reis van discipelschap" genoemd. Om priesters die actief zijn in de geestelijke zorg tijdens deze missionaire reis te ondersteunen, is voortdurende vorming essentieel. In 2017 heeft Kerk in Nood een aantal seminars en retraites ondersteund die priesters in staat stelden om de kracht en de hulpmiddelen te vinden voor de dagelijkse vernieuwing van hun roeping. Vorig jaar namen 4.710 priesters uit de hele wereld deel aan retraites die door Kerk in Nood werden gefinancierd. Voor permanente vorming was er steun voor 2.874 deelnemers. Op dit moment biedt Kerk in Nood studiebeurzen aan voor 614 priesters die een afstudeeronderzoek doen. Een priester wordt uitgezonden om de gelovigen te dienen. In veel gebieden in de wereld kan de kudde die hij onder zijn hoede heeft het zich niet veroorloven om te voldoen aan de basisbehoeften van hun herder. Daarom zijn de door de weldoeners van Kerk in Nood geschonken Misintenties cruciaal. In 2017 bereikten Misintenties 40.383 priesters in Afrika, Azië, Latijns-Amerika en Midden- en Oost-Europa. Dat is één op de tien priesters wereldwijd. Vooral de Gregoriaanse Misintenties zijn benut om bejaarde of zieke priesters te ondersteunen en de docenten van seminaries - die geen parochianen hebben - te helpen.

Het werk van de priesters in de parochies kan niet zonder de dienst van de zusters. Naast bestaanshulp (aan 3.517 actieve zusters in 2017) ondersteunt Kerk in Nood ook projecten voor hun basisvorming. Het afgelopen jaar heeft Kerk in Nood 1.746 novices op deze manier geholpen. Ook hun vervolgstudies (4.401 zusters) en retraites (1.433 zusters) worden door Kerk in Nood ondersteund. De gebeden van de contemplatieve zusters zijn van onschatbare waarde en mogen niet worden vergeten. Sommige ordes proberen in hun behoefte te voorzien door te investeren in het maken van priestergewaden. Dit is meestal onvoldoende en ze kunnen dan ook niet zonder aanvullende financiële hulp. In 2017 zijn 1.704 contemplatieve zusters op deze manier geholpen.

De steun aan de Christenen in het Midden-Oosten vereiste in 2017 wederom een belangrijk deel van de financiële middelen van Kerk in Nood. 21,26% van het budget ging naar deze regio (Afrika had opnieuw het grootste aandeel met 29,54%). In Irak lanceerde Kerk in Nood het broodnodige initiatief om de verbannen Christenen in Noord-Irak te helpen om naar hun huizen terug te keren. Dat was pas mogelijk nadat de Islamitische Staat (IS) was verdreven. Er klonken ook waarschuwingen tegen deze investering. De vraag is of de Christenen zullen blijven als de situatie instabiel blijft. Een tegenvraag is of de kerk deze Christenen, die al in deze regio wonen vanaf het vroege christendom, in de steek mag laten. De Heilige Vader zegt: 'Nee!'

Als er alleen naar de statistieken gekeken wordt, dan lijkt het of 2017 geen spectaculair jaar was. In termen van projectuitgaven is 2017 vergelijkbaar met 2016. In beide jaren bedroegen de projectuitgaven ruim € 81 miljoen. Het aantal ondersteunde projecten lag ook bijna gelijk (5.357 in 2017 tegenover 5.303 in 2016). In 2017 zijn 1.933 projecten afgewezen, voornamelijk vanwege het gebrek aan fondsen of omdat de projecten niet voldeden aan de pastorale criteria. In 2016 waren dat er 2.109. In totaal kwamen er afgelopen jaar 7.553 nieuwe aanvragen binnen. De verzoeken die in 2017 niet zijn behandeld, worden overgeheveld naar 2018. De cijfers lijken dan wel niet spectaculair, maar dat zoveel genereuze harten Kerk in Nood in staat hebben gesteld om duizenden aanvragers te bereiken, is wel spectaculair. Die hulp mag nooit als vanzelfsprekend worden beschouwd. Deze vrijgevigheid wordt ontstoken door gebed. Zij die geven, ontvangen ook. Zij ontvangen de genereuze gebeden van degenen die zij helpen.

Kerk in Nood en de mensen die afhankelijk zijn van haar steun, bidden dat deze vrijgevigheid zal worden voortgezet in 2018. De noodzaak om te helpen, blijft onverminderd groot. Het lijden van de Christenen in Irak en Syrië is niet afgenomen. Islamisten infiltreren regio's in Afrika waar eerder vreedzame co-existentie bestond tussen Christenen en Moslims. En in sommige landen in Azië worstelt de kerk om te bestaan of om op een normale manier te groeien. Zij wordt daar geconfronteerd met extremistische religieuze groeperingen of regimes die intolerant zijn tegen de universele Kerk. In Latijns-Amerika neemt het aantal Katholieken in sommige landen dramatisch af doordat evangelische sekten zich in de snelgroeiende periferie van de steden vestigen. Ondertussen is in Midden- en Oost-Europa het vacuüm dat door het communisme en atheïsme is achtergelaten vervuld door secularisme en corruptie. Er is sprake van vervreemding van de sociale leer van de katholieke kerk. Ondanks dit alles is er hoop! Kerk in Nood mag jaarlijks 1000 seminaristen ondersteunen in Oekraïne. De vraag in Latijns-Amerika naar de DOCAT groeit. De zusters weigeren om het door oorlog verscheurde Syrië op te geven. Kerk in Nood mocht het afgelopen jaar helpen 153 nieuwe kapellen en kerken te bouwen in Afrika.

Een teken van hoop komt uit het verhaal van Célestin Dembele van de Basic Christian Community van Yirimadio (Mali), waar Kerk in Nood de bouw van een kapel heeft ondersteund. Hij schrijft: "Dank aan jullie allemaal die hun inspanningen bundelden om onze gemeenschap te beschermen tegen de wind, de kou, het stof, de regen en de zon. U heeft niet alleen een dak boven ons hoofd gebouwd; u heeft ook hoop gegeven van een dynamische Kerk die in Mali getuigt van de genade van God, een land dat is vergeven van onveiligheid en religieus fundamentalisme."

Mailingen aan bestaande donateurs

Donateurs of weldoeners van Kerk in Nood ontvangen 8 maal per jaar de reguliere internationale nieuwsbrief (Echo der Liefde). De nieuwsbrief wordt samengesteld door het Internationale Kantoor en bevat een inspirerend woord van de Geestelijk Assistent, informatie over nieuwe projecten rondom een bepaalde thema (seminaristen, vervoer, media, Christenvervolging) en brieven van lezers. De nieuwsbrief gaat vergezeld van een wervingsbrief van de directeur met een acceptgirokaart. De meeste donaties ontvangt Kerk in Nood als reactie op de mailingen van de Echo der Liefde. De totale opbrengst was € 500.570.

Daarnaast verstuurd Kerk in Nood brieven rondom (internationale campagnes). Met de eerste brieven sloot Kerk in Nood aan op de internationale Afrika-campagne. Gedeeltelijk worden de brieven gecombineerd met de reguliere mailingen van de Echo der Liefde. Totale (extra) opbrengst: € 80.582.

In juli verstuurde Kerk in Nood de inmiddels traditionele zomercampagne. Deze keer was het thema de zomerkampen die Kerk in Nood financiert voor katholieke kinderen, jongeren en gezinnen in diverse landen verspreid over de wereld (Ethiopië, Syrië, Armenië en Georgië). De opbrengst van de mailing was € 45.186.

In december voerde Kerk in Nood Nederland een campagne over Oekraïne. Het land telt door de vergeten burgeroorlog aan de oostgrens een groot aantal vluchtelingen die o.a. door de katholieke Kerk worden opgevangen. De nadruk bij de campagne lag op persoonlijke verhalen waarvoor één van de medewerkers van Kerk in Nood ter plaatste het materiaal heeft verzameld. De mailingen werden gedeeltelijk met de reguliere Echo der Liefde gecombineerd. Tot aan het einde van het jaar was de opbrengst € 119.704. De ervaring leert dat ook in januari van het nieuwe jaar nog donaties binnenkomen voor de decembercampagne.

De 'urgent request' is een eenvoudige brief om een snelle respons te genereren op een plotselinge of continue ramp. In 2017 werd een 'urgent request' verstuurd om een bijdrage te vragen voor de wederopbouw van dorpen en huizen voor Christenen van de Nineveh-vlakte in Irak. De totale opbrengst was € 168.267.

In 2017 werden er 417 nieuwe doorlopende automatische incasso's geregistreerd die met name werden geworven via telemarketing. De telefoongesprekken worden uitbesteed aan callcentra, waarvan de medewerkers vooraf een briefing ontvangen van één van de medewerkers van Kerk in Nood Nederland. Er zijn nu 3219 donateurs met een automatische incasso (waarvan 41% met een maandelijks bijdrage). Het totaal aantal periodieke schenkingen steeg naar 322 (totale inkomsten € 308.206). Van 42 donateurs werden nalatenschappen ontvangen. De bedragen uit nalatenschappen variëren van € 195 tot € 686.497.

Verschillenanalyse "rekening versus begroting"

(x € 1.000)	<u>2017</u>	<u>Begroot</u> <u>2017</u>	<u>2016</u>
Baten fondswerving	4.698	3.600	3.802
Kosten fondswerving	-450	-441	-517
	<u>4.247</u>	<u>3.159</u>	<u>3.284</u>
Resultaat verkoop	17	25	28
	<u>4.264</u>	<u>3.184</u>	<u>3.312</u>
Structurele hulp	-4.058	-3.184	-3.397
Overschot	206	0	-85

Besteding aan doelstellingen en kosten van eigen fondswerving

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
Besteding baten aan doelstellingen	87,8%	86,5%
Besteding baten aan eigen fondswerving	12,2%	13,5%

Baten uit eigen fondsenwerving

De totale inkomsten zijn in 2017 hoger dan in 2016. Dit wordt mede veroorzaakt door een specifieke actie voor Irak in 2017 en enkele grote nalatenschappen.

Structurele hulp

De besteding van de gelden van Stichting Kerk in Nood vindt centraal plaats door het internationale kantoor van de Pauselijke Stichting Aid to the Church in Need in Königstein (Duitsland). Daartoe worden door de Kerk in Nood Nederland periodiek gelden afgestort naar het internationale kantoor.

Vooruitblik voor 2018

In het voorjaar van 2018 wordt er speciale aandacht gegeven aan de martelaren. Er worden dit jaar twee Avonden van de Martelaren georganiseerd. Op 9 maart is er een Avond van de Martelaren in de Sterre der Zee basiliek in Maastricht en op 23 maart in de Nicolaas basiliek in Amsterdam. Verder is er opnieuw speciale aandacht voor de enorme vluchtelingenproblematiek in het Midden-Oosten en specifiek de Christenvervolging. Op 10 november 2018 organiseert Kerk in Nood een speciale bijeenkomst met als titel: "Ontmoet de wereldkerk". Het is nog niet helemaal bekend welke acties in het najaar verder zullen plaats vinden. Dit hangt mede af van de actualiteiten. Vanaf 6 april loopt een campagne voor India. Deze campagne loopt tot medio mei.

Grondslagen voor de waardering en resultaatbepaling

Toegepaste standaarden

De jaarrekening is opgesteld conform de Richtlijn 650 "Fondsenwervende Instellingen" van de Raad voor de jaarverslaggeving.

Grondslagen voor de waardering van activa en passiva en resultaatbepaling

Algemeen

De waardering van activa en passiva en de bepaling van het resultaat vinden plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij het desbetreffende balanshoofd anders wordt vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarde.

Baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop ze betrekking hebben. Baten worden slechts opgenomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Lasten en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het verslagjaar, worden in de jaarrekening meegenomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

De Staat van Baten en Lasten is opgesteld volgens het functionele model, waarbij enerzijds inzicht wordt gegeven in de baten en lasten uit hoofde van de doelstellingen en anderzijds in de kosten van de eigen organisatie.

Door afrondingsverschillen kunnen er kleine verschillen ontstaan bij het doorrekenen van de subtotalen en totalen.

Immateriële vaste activa

De immateriële vaste activa worden gewaardeerd op verkrijgingprijs, verminderd met de cumulatieve afschrijvingen. De afschrijvingen worden gebaseerd op de geschatte economische levensduur en worden berekend op basis van een vast percentage van de verkrijgingprijs, rekening houdend met eventuele residuwaarde.

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden gewaardeerd op verkrijgingprijs, verminderd met de cumulatieve afschrijvingen. De afschrijvingen worden gebaseerd op de geschatte economische levensduur en worden berekend op basis van een vast percentage van de verkrijgingprijs, rekening houdend met eventuele residuwaarde. Er wordt afgeschreven vanaf het moment van ingebruikname. Op terreinen wordt niet afgeschreven.

De uit erfstellingen of anderszins 'om niet' verkregen onroerende goederen worden, zolang zij nog niet zijn verkocht en de opbrengst ter zake nog niet is geëffectueerd, tegen de verkrijgingprijs (dus nihil) opgenomen. De bij verkoop verkregen netto opbrengst van deze onroerende goederen zal, conform de richtlijnen, worden overgemaakt naar Kerk in Nood International in Duitsland.

Vorraden

De voorraden zijn gewaardeerd tegen de inkoopwaarde of lagere marktwaarde.

Vorderingen

De vorderingen worden opgenomen tegen de nominale waarde onder aftrek van de noodzakelijk geachte voorzieningen voor het risico van oninbaarheid.

Liquide middelen

Liquide middelen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde. Indien liquide middelen niet ter vrije beschikking staan, wordt hiermee rekening gehouden bij de waardering.

Reserves

Ten behoeve van de toekomstige verplichtingen kent de Stichting een continuïteitsreserve. Deze is initieel minimaal ¼ deel (3 maanden) van de begrote kosten van de fondswerving. De hoogte ervan wordt beïnvloed door het resultaat van het boekjaar. De bestemmingsreserve wordt bepaald door de omvang van de materiële en immateriële vaste activa en dient ter dekking daarvan. De overige reserves worden bepaald door de omvang aan voorraad niet-verkocht materiaal en dient ter dekking daarvan.

Fondsen

De bestemmingsfondsen omvatten gelden die verkregen zijn ter besteding aan specifieke doelen, waarvan de projectdoelen per balansdatum nog niet zijn vastgesteld. Giften en projecten hebben betrekking op ontvangsten en bestedingen die in de staat van baten en lasten zijn verantwoord en die op deze wijze aan Bestemmingsfondsen zijn toegekend. De mutaties die onttrokken zijn aan de post 'overige reserves' komen overeen met de afspraken in de overeenkomsten met derden. Op grond van de overeenkomsten met derden wordt aan derden het recht gegeven de bestemming van deze middelen te bepalen.

Fondsen op naam

In 2015 is er een overeenkomst voor een fonds op naam aangegaan. In 2016 was het bedrag € 24.000. Dit bedrag is in 2017 besteed conform de gemaakte afspraak met de donateur. Eind 2017 is € 12.000 in dit fonds gestort.

Langlopende schulden

Langlopende schulden worden opgenomen tegen de nominale waarde.

Kortlopende schulden

Schulden die binnen een jaar vervallen worden tegen de nominale waarde opgenomen onder de kortlopende schulden.

Gebruik van schattingen

De opstelling van de jaarrekening vereist dat het management oordelen vormt en veronderstellingen maakt die van invloed zijn op de toepassing van de grondslagen en de gerapporteerde waarde van de activa en verplichtingen, en van de baten en lasten. De daadwerkelijke uitkomsten kunnen afwijken van deze schattingen. De schattingen en onderliggende veronderstellingen worden voortdurend beoordeeld. Herzieningen van schattingen worden opgenomen in de periode waarin de schatting wordt herzien en in toekomstige perioden waarvoor de herziening gevolgen heeft.

Financiële instrumenten

De Stichting maakt geen gebruik van financiële instrumenten (derivaten) en/of houdt geen handelsportefeuille aan. Financiële instrumenten omvatten debiteuren, overige vorderingen, geldmiddelen, crediteuren en overige te betalen posten. Na de eerste opname worden financiële instrumenten op de hierna beschreven manier gewaardeerd.

Vorderingen

Vorderingen worden na eerste opname gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs op basis van de effectieve rentemethode, verminderd met bijzondere waarde verminderingsverliezen (in de praktijk gelijk aan de nominale waarde).

Kortlopende schulden

Kortlopende schulden en overige financiële verplichtingen worden na eerste opname gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs op basis van de effectieve rentemethode (in de praktijk gelijk aan de nominale waarde).

Opbrengstverantwoording

De nalatenschappen worden verantwoord in het jaar waarin de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld. De giften en dergelijke worden als bate verantwoord in het jaar waarin deze worden ontvangen. De overige opbrengsten en kosten zijn toegerekend aan de periode waarop deze betrekking hebben.

Baten uit verkoop van artikelen worden in de staat van baten en lasten verwerkt wanneer het bedrag van de baten op betrouwbare wijze kan worden bepaald, de inning van de te ontvangen vergoeding waarschijnlijk is, de levering op balansdatum is verricht en de reeds gemaakte kosten (en de kosten die mogelijk nog moeten worden gemaakt om de verkoop te voltooien), vastgesteld zijn.

Personeelsbeloningen / pensioenen

Nederlandse pensioenregelingen

Uitgangspunt is dat de in de verslagperiode te verwerken pensioenlast gelijk is aan de over die periode aan het pensioenfonds verschuldigde pensioenpremies. Voor zover de verschuldigde premies op balansdatum nog niet zijn voldaan, wordt hiervoor een verplichting opgenomen. Als de op balansdatum reeds betaalde premies de verschuldigde premies overtreffen, wordt een overlopende actiefpost opgenomen voor zover sprake zal zijn van terugbetaling door het fonds of van verrekening met in de toekomst verschuldigde premies.

Verder wordt op balansdatum een voorziening opgenomen voor bestaande additionele verplichtingen ten opzichte van het fonds en de werknemers, indien het waarschijnlijk is dat voor de afwikkeling van die verplichtingen een uitstroom van middelen zal plaatsvinden en de omvang van de verplichtingen betrouwbaar kan worden geschat. Het al dan niet bestaan van additionele verplichtingen wordt beoordeeld aan de hand van de uitvoeringsovereenkomst met het fonds, de pensioenovereenkomst met de werknemers en andere (expliciete of impliciete) toezeggingen aan de werknemers. De voorziening wordt gewaardeerd tegen de beste schatting van de contante waarde van de bedragen die noodzakelijk zijn om de verplichtingen op balansdatum af te wikkelen. Voor een op balansdatum bestaand overschot bij het pensioenfonds wordt een vordering opgenomen als de Stichting de beschikkingsmacht heeft over dit overschot, het waarschijnlijk is dat het overschot naar de onderneming zal toevloeien en de vordering betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Balans per 31 december 2017

	<u>31-12-2017</u>	<u>31-12-2016</u>
	€	€
ACTIVA		
Immateriële vaste activa (blad 14)	6.198	15.495
Materiële vaste activa (blad 14)	111.058	114.805
Voorraden (blad 15)	57.247	58.142
Vorderingen (blad 15)	7.802	13.930
Liquide middelen (blad 15)	<u>550.830</u>	<u>391.833</u>
Totaal activa	<u>733.135</u>	<u>594.205</u>

	<u>31-12-2017</u>	<u>31-12-2016</u>
	€	€
PASSIVA		
Reserves (blad 16)		
Continuïteitsreserve	428.265	208.202
Bestemmingsreserve	117.256	130.300
Overige reserves	<u>57.247</u>	<u>58.142</u>
	602.768	396.644
Fondsen (blad 16)	12.000	24.000
Langlopende schulden (blad 16)	20.000	30.000
Kortlopende schulden (blad 17)	<u>98.367</u>	<u>143.562</u>
Totaal passiva	<u>733.135</u>	<u>594.205</u>

Staat van Baten en Lasten 2017

FONDSENWERVING	<u>2017</u> €	<u>Begroting 2017</u>	<u>2016</u> €
Baten uit eigen fondsenwerving			
Schenkeningen	2.074.034	2.100.000	1.976.911
Legaten en erfstellingen	2.628.378	1.500.000	1.826.498
Af: kosten legaten en erfstellingen	-4.898	-	-1.521
	<u>4.697.514</u>	<u>3.600.000</u>	<u>3.801.888</u>
Resultaat verkoop artikelen			
Netto omzet	72.273	125.000	86.989
Kostprijs	-55.360	-100.000	-59.249
	<u>16.913</u>	<u>25.000</u>	<u>27.740</u>
Kosten van eigen fondswerving			
(In)directe verwervingskosten (<i>blad 19</i>)	-42.401	-80.000	-98.349
Uitvoeringskosten eigen organisatie (<i>blad 19</i>)	-407.824	-361.276	-419.100
Totale uitvoeringskosten eigen organisatie	<u>-450.225</u>	<u>-441.276</u>	<u>-517.449</u>
In % van baten uit eigen fondswerving en resultaat verkoop	9.5%	12,2%	13.5%
Netto baten	<u>4.264.202</u>	<u>3.183.724</u>	<u>3.312.179</u>
BESTEED AAN DOELSTELLING			
Structurele hulp			
Verstrekke steun/subsidies (<i>blad 20</i>)	3.457.667	2.411.000	2.818.500
Missionaire activiteiten	262.668	410.000	231.519
Uitvoeringskosten eigen organisatie	<u>337.744</u>	<u>362.724</u>	<u>347.081</u>
Totaal besteed aan doelstelling	<u>4.058.079</u>	<u>3.183.724</u>	<u>3.397.100</u>
TEKORT/OVERSCHOT	<u>206.123</u>	<u>0</u>	<u>-84.921</u>
Bestemming van het resultaat			
Bestemmingsreserve	-13.044		-16.699
Continuïteitsreserve	220.063		-51.050
Overige Reserve	-895		-17.168
	<u>206.124</u>		<u>-84.917</u>

Toelichting op de balans per 31 december 2017

Immateriële vaste activa

Licentiekosten	<u>2017</u>	<u>2016</u>
	€	€
Boekwaarde 01-01-2017	15.495	24.792
Investerings 2017		
Afschrijvingen 2017	-9.297	-9.297
Boekwaarde 31-12-2017	<u>6.198</u>	<u>15.495</u>

Materiële vaste activa

	<u>Terreinen</u>	<u>Gebouwen</u>	<u>Inventaris</u>	<u>Totaal</u>
	€	€	€	€
Aanschafwaarde	45.378	221.016	137.832	404.226
Boekwaarde 01-01-2017	45.378	69.427	-	114.805
Investerings 2017	-	-	-	-
Desinvesteringen 2017	-	-	-	-
Afschrijvingen 2017	-	-3.747	-	-3.747
Boekwaarde 31-12-2017	<u>45.378</u>	<u>65.680</u>	<u>0</u>	<u>111.058</u>
Jaar van aanschaf	1989	1989-2015	2001-2015	
Afschrijvingspercentages	0%	2½-20%	25-33,3%	

	<u>31-12-2017</u>		<u>31-12-2016</u>	
	€	€	€	€
<u>Vorraden</u>				
Voorraad verkoopartikelen		<u>57.247</u>		<u>58.142</u>
<u>Vorderingen</u>				
Omzetbelasting	2.647		6.447	
Diverse depots	<u>5.155</u>		<u>7.483</u>	
		7.802		13.930
Totaal Vorderingen		<u>7.802</u>		<u>13.930</u>

Liquide middelen

	<u>31-12-2017</u>		<u>31-12-2016</u>	
	€		€	
Kasgeld		232		993
ING, zakelijke girorekening		13.008		72.405
ING, zakelijke girorekening		14.121		14.180
ING, zakelijke rentemeerrekening		90.302		60.178
Generali		335		3.263
F. van Lanschot Bankiers, rek. crt.		55.624		10.173
F. van Lanschot Bankiers, rek. crt.		<u>377.209</u>		<u>230.641</u>
		550.830		391.833

De liquide middelen staan ter vrije beschikking van de Stichting.

Reserves en fondsen

	<u>Bestemmings- reserve</u>	<u>Continuïteits- reserve</u>	<u>Overige reserves</u>	<u>Totaal</u>
	€	€	€	€
Stand per 01-01-17	130.300	208.202	58.142	396.644
Toename in het boekjaar				
Mutatie in het boekjaar	-13.044	220.063	-895	206.124
Stand per 31-12-17	<u>117.256</u>	<u>428.265</u>	<u>57.247</u>	<u>602.768</u>

Statutaire regeling betreffende de resultaatbestemming

In artikel 3 van de statuten van de Stichting staat het volgende opgenomen betreffende de bestemming van het resultaat:

“Het vermogen van de Stichting zal worden gevormd door: schenkingen, erfstellingen, legaten, subsidies en alle andere inkomsten, verkrijgingen en baten, en is kerkelijk goed als bedoeld in canon 1257 van het Wetboek Canoniek Recht.”

Op grond van dit artikel wordt het overschot van 2017 ten gunste van de reserves van de Stichting gebracht.

Langlopende schulden

	<u>31-12-2017</u>	<u>31-12-2016</u>
	€	€
Stand per 1-1-2017	30.000	
Nieuwe lening	-	40.000
Aflossing	-10.000	-10.000
Stand per 31-12-2017	<u>20.000</u>	<u>30.000</u>

	<u>31-12-2017</u>		<u>31-12-2016</u>	
	€	€	€	€
<u>Kortlopende schulden</u>				
<u>Crediteuren</u>		7.236		32.616
<u>Belastingen en premies:</u>				
Loonheffing + sociale lasten		13.104		12.484
<u>Kortlopende lening:</u>				
Lening o/g – aflossingsverplichting		10.000		10.000
<u>Overige schulden en overlopende passiva:</u>				
Vakantiegeldverplichting	18.317		17.601	
Vakantiedagenverplichting	36.471		29.811	
Accountants- en administratiekosten	13.100		13.100	
Verplichte projecten	-		17.334	
Overige schulden	139		10.616	
		<u>68.027</u>		<u>88.462</u>
Totaal kortlopende schulden		98.367		143.562

Financiële instrumenten

Algemeen

Kredietrisico

De Stichting loopt kredietrisico over debiteuren, overige vorderingen en liquide middelen. Het risico wordt echter laag ingeschat doordat het een veelheid aan, veelal publieke, opdrachtgevers betreft. De (overtollige) liquide middelen zijn bij gerenommeerde banken ondergebracht.

De Stichting maakt in de normale bedrijfsuitoefening geen gebruik van afgeleide financiële instrumenten (derivaten). Op basis van overige financiële instrumenten (o.a. vorderingen, schulden en liquide middelen) wordt de Stichting blootgesteld aan kredietrisico, renterisico en liquiditeitsrisico.

Renterisico

De Stichting heeft geen externe financiering. Het renterisico wordt daarom laag ingeschat.

Liquiditeitsrisico

De Stichting bewaakt haar eigen liquiditeitspositie en ziet er op toe dat er steeds voldoende liquiditeiten beschikbaar zijn om aan de verplichtingen te kunnen voldoen.

Niet in de balans opgenomen activa en verplichtingen

Ultimo 2017 bezit de Stichting een woning (in verhuurde staat) te Eindhoven, verkregen uit een erfstelling, waarvan de WOZ-waarde in 2017 €253.000 was. De waarde voor de balans is nihil. Volgens een makelaarstaxatie van januari 2013 is de waarde €250.000.

Kerk in Nood heeft een hypothecaire lening van € 226.394 als gift ontvangen van een van haar weldoeners. Dit gebeurde op 13 mei 2016. Op de lening wordt € 1.000 per maand afgelost, welke als gift wordt aangemerkt. Per 31 december 2017 resteert een vordering van € 208.000.

Toelichting op de staat van baten en lasten 2017

	<u>2017</u>		<u>2016</u>	
	€	€	€	€
<u>Baten uit eigen fondsenwerving</u>				
Schenkeningen	2.074.034		1.976.911	
Legaten en erfstellingen	2.628.378		1.826.498	
Af: kosten legaten en erfstellingen	-4.898		-1.521	
		<u>4.697.514</u>		<u>3.801.888</u>
Resultaat verkoop artikelen				
Netto omzet	72.273		86.989	
Kostprijs van de verkopen	-55.360		-59.249	
		<u>16.913</u>		<u>27.740</u>
<u>Lasten van eigen fondswerving</u>				
(In)directe wervingskosten:				
Voorlichtingskosten	27.091		62.649	
Mailing	15.310		35.700	
		<u>42.401</u>		<u>98.349</u>
Uitvoeringskosten eigen organisatie				
<u>Personeelskosten:</u>				
Lonen	217.839		211.936	
Pensioenlasten	46.296		43.177	
Sociale lasten	35.446		34.448	
Overige personeelskosten	29.736		30.021	
		<u>329.317</u>		<u>319.582</u>
<u>Kantoor- en huisvestingskosten:</u>				
Huisvestingskosten	8.844		9.083	
Telefoon- en portiekosten	21.295		26.858	
Kantoorbenodigdheden	24.260		36.558	
		<u>54.399</u>		<u>72.499</u>
<u>Algemene kosten:</u>				
Accountants- en administratiekosten	7.541		9.190	
Advieskosten	3.490		1.966	
Bankkosten	5.637		5.833	
Overige algemene kosten	258		794	
		<u>16.926</u>		<u>17.783</u>
<u>Bestuurskosten:</u>				
Bestuurskosten		47		101

	<u>2017</u>		<u>2016</u>	
	€	€	€	€
<u>Afschrijvingen op vaste activa:</u>				
Afschrijvingen inventaris	-		2.000	
Afschrijvingen gebouwen	2.049		2.049	
Afschrijvingen software	5.086		5.086	
		<u>7.135</u>		<u>9.135</u>
Totale uitvoeringskosten eigen organisatie		<u>407.824</u>		<u>419.100</u>

	<u>2017</u>		<u>2016</u>	
	€	€	€	€
<u>Verstrekke steun / subsidies</u>				
Overboeking naar Kerk in Nood International	3.400.000		2.750.000	
Betaalde projecten in Nederland	57.667		68.500	
		<u>3.457.667</u>		<u>2.818.500</u>

	<u>2017</u>		<u>2016</u>	
	€	€	€	€
<u>Kosten besteed aan doelstelling</u>				
<u>Personeelskosten:</u>				
Lonen	180.404		175.516	
Pensioenlasten	38.340		35.758	
Sociale lasten	29.355		28.528	
Overige personeelskosten	<u>24.626</u>		<u>24.862</u>	
		272.725		264.664
<u>Kantoor- en huisvestingskosten:</u>				
Huisvestingskosten	7.324		7.522	
Telefoon- en portiekosten	17.636		22.242	
Kantoorbenodigdheden	<u>20.091</u>		<u>30.275</u>	
		45.051		60.039
<u>Algemene kosten:</u>				
Accountants- en administratiekosten	6.245		7.611	
Advieskosten	2.890		1.629	
Bankkosten	4.669		4.831	
Overige algemene kosten	<u>214</u>		<u>658</u>	
		14.018		14.729
<u>Bestuurskosten:</u>				
Bestuurskosten		39		83
<u>Afschrijvingen op vaste activa:</u>				
Afschrijvingen inventaris	-		1.656	
Afschrijvingen gebouwen	1.697		1.697	
Afschrijvingen software	<u>4.212</u>		<u>4.212</u>	
		5.909		7.565
<u>Internationale promoties</u>				
Kosten Echo der Liefde	47.851		42.282	
Porto Echo der Liefde	<u>55.001</u>		<u>65.065</u>	
		102.852		107.347
<u>Nationale promoties</u>				
Voorlichting	159.816		124.172	
		<u>159.816</u>		<u>124.172</u>
Tot. uitvoeringskosten besteed aan doelstelling		<u>660.410</u>		<u>578.599</u>

Verdeling uitvoeringskosten naar resultaatbestemming 2017

	<u>Werving</u>	<u>Doelstelling</u>	<u>Totaal</u>	<u>Begroting</u>
	€	€	2017	2017
	€	€	€	€
Personeelskosten	329.317	272.725	602.042	566.000
Kantoor- en huisvestingskosten	54.399	45.051	99.450	107.000
Algemene kosten	16.926	14.018	30.944	30.000
Bestuurskosten	47	39	86	1.000
Afschrijvingen vaste activa	7.135	5.909	13.044	20.000
Subtotaal	407.824	337.742	745.566	724.000
(in)directe wervingskosten	42.401	-	42.401	80.000
Internationale promoties	-	102.852	102.852	80.000
Nationale promoties	-	159.816	159.816	430.000
Subtotaal	42.401	262.668	305.069	590.000
Totaal	450.225	600.410	1.050.635	1.314.000

De personele- en beheerkosten zijn verdeeld naar hun bestemming, rekening houdend met de bestede tijd van het personeel. Aan fondswerving is 54,7% toegerekend en aan de doelstelling 45,3%. Directe en indirecte wervingskosten, zoals kosten voor de internetsite en algemene advertenties, worden geheel toegeschreven aan de fondswerving. De internationale promoties, zoals de Echo der Liefde, en de nationale promoties, zoals gerichte informatiebulletins over specifieke gebieden, worden geheel toegeschreven aan de doelstelling.

Varia

	<u>Begroting</u>		
	<u>2017</u>	<u>2017</u>	<u>2016</u>
Gemiddeld aantal personeelsleden (FTE)	7,59	7,59	7.59
Totaal bezoldiging bestuursleden	0	0	0
Leningen, voorschotten en garanties verstrekt aan bestuursleden	0	0	0

In 2017 is aan bestuurders voor een bedrag van € 0,- (2016: € 0,-) op declaratiebasis vergoed voor de door hen in het kader van hun bestuursfunctie gemaakte reis-, verblijf- en representatiekosten.

Bezoldiging directie

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
	€	€
Totaal vast inkomen	107.774	106.756
Pensioenlasten	28.610	27.858
Totaal voor het jaar	<u>136.384</u>	<u>134.614</u>

Ondertekening van de jaarrekening

's-Hertogenbosch, 16 maart 2018

Bestuur:

Mevr. S.E.M. Scholey-Snoeren
Dr. J.W.M. Beenakker
Mr. N.J. Adema
Mgr. Drs. R.G.L.M. Mutsaerts
Mr. H.J.M. Revis

Voorzitter
Secretaris
Penningmeester
Lid
Lid

Ir. J.A.M. Baron van Voorst tot Voorst

Directeur van de Stichting

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: het Bestuur van Stichting Kerk in Nood Nederland

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2017 van Stichting Kerk in Nood Nederland (hierna 'de Stichting') te 's-Hertogenbosch (hierna 'de jaarrekening') gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de betreffende jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en samenstelling van het vermogen van Stichting Kerk in Nood Nederland per 31 december 2017 en van het resultaat over 2017 in overeenstemming met de Richtlijn voor de jaarverslaggeving 650 'Fondsenwervende instellingen'.

De jaarrekening bestaat uit:

- 1 de balans per 31 december 2017
- 2 de staat van baten en lasten over 2017; en
- 3 de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en overige toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Stichting Kerk in Nood Nederland zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie, die bestaat uit:

- het verslag van het bestuur

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de controle van de jaarrekening of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten de Nederlandse Standaard 720 . Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

De directie is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie.

Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van de directie voor de jaarrekening

De directie is verantwoordelijk voor het opmaken en het getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met Richtlijn voor de jaarverslaggeving 650 'Fondsenwervende instellingen'. In dit kader is de directie verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing als de directie noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet de directie afwegen of de Stichting in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet de directie de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij de directie het voornemen heeft om de Stichting te liquideren of de activiteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. De directie moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de Stichting haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de Stichting.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid, waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van de jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel-kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze

werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de Stichting;

- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door de directie en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door de directie gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de Stichting haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om in onze controleverklaring de aandacht te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een organisatie haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Wij communiceren met de directie onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Oss, 16 maart 2018

WvG Accountants B.V.

J.P. Wouterse RA

Bijlage: Begroting 2018

	<u>2018</u>	
	€	€
FONDSENWERVING		
Baten uit eigen fondsenwerving		
Schenkingen	2.080.000	
Legaten en erfstellingen	<u>1.500.000</u>	
		3.580.000
Resultaat verkoop artikelen		
Netto-omzet	80.000	
Kostprijs	<u>- 50.000</u>	
		30.000
Kosten van eigen fondswerving		
(In)directe verwervingskosten	- 60.000	
Uitvoeringskosten eigen organisatie	<u>- 372.504</u>	
Totale uitvoeringskosten eigen organisatie		- 432.504
In % van baten uit eigen fondswerving en resultaat verkoop	12,0 %	
Netto baten		<u><u>3.177.497</u></u>
BESTEED AAN DOELSTELLING		
Structurele hulp		
Verstreckte steun/subsidies	2.578.500	
Missionaire activiteiten	225.000	
Uitvoeringskosten eigen organisatie	<u>373.997</u>	
Totaal besteed aan doelstelling		<u><u>3.177.497</u></u>
OVERSCHOT / TEKORT		<u><u>0</u></u>